

Enligt sändlista, bilaga 4.3

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALAND VÄNERSBORG	
Ink.	2002-12-02

Dalbobergens naturreservat i Vänersborgs kommun

Beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut
Syfte
Föreskrifter för naturreservatet
Administrativa data
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Behov av och motiv för skydd
Ärendets handläggning
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutslista
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4.1 Sändlista för remissomgång
Bilaga 4.2 Remissvar
Bilaga 4.3 Sändlista för beslut
Bilaga 5. Underrättelse om överklagning

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område, som på bilagd karta (bilaga 1) avgränsats med streckad röd linje, skyddas som naturreservat.

Reservatets namn skall vara **Dalbobergens naturreservat**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer Kommunfullmäktige bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald samt bevara och utveckla värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för hotade arter.
- lyfta fram områdets kulturhistoria och markanvändningen genom tiderna
- långsiktigt säkerställa ett tätortsnära skogsområde och hålla det tillgängligt för allmänheten.

Värdena skall tryggas genom att:

- lövskog och hållmarkstallskog gynnas och vårdas.
- kulturhistoriska värdefulla miljöer skyddas och vårdas.
- ingen exploaterande verksamhet tillåts.
- information ges till allmänheten om områdets natur- och kulturvärden.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Kommunfullmäktige med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

Byggnader och dylikt

1. uppföra ny byggnad eller anläggning*/.
2. uppföra ny mast, antenn eller liknande fast anordning.
3. dra fram ny mark- eller luftledning.
4. uppföra stängsel eller hägnad om så inte framgår av skötselplanen.
5. anlägga ny väg.

**/ Med byggnader och anläggningar avses plan- och bygglagens begrepp (Plan och bygglagen 8 kap. 1 och 2 §§) samt i övrigt anläggningar med betydande miljöpåverkan.*

Anläggningsarbeten

6. spränga, borra, gräva, schakta, dika, dämna, valla in, tippa och fylla ut med massor.
7. anlägga nytt dike.
8. anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov.

Strandanknutna åtgärder

9. anlägga ny brygga, kaj eller båthamn.
10. muddra.

Jord- och skogsbruk

11. bedriva skogsbruk i annan form än vad som framgår av skötselplanen. Områden vilka helt undantas från ekonomiskt skogsbruk framgår av beslutskartan.
12. tillföra kemiskt bekämpningsmedel eller konstgödsel samt tillföra pH-reglerande medel på marken eller i vattnet.
13. plantera in för trakten främmande växt- eller djurarter.

Täkter

14. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, matjord, torv, eller annat material kommersiellt eller för husbehov.

Friluftsliv

15. anlägga campingplats.

Åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplan får utföras, av naturvårdsförvaltaren eller av den som naturvårdsförvaltaren utser, utan hinder av föreskrifterna.

Följande byggnader får dock uppföras efter tillstånd av naturvårdsförvaltaren och med erforderligt bygglov:

- byggnader i syfte att tillgodo allmänhetens behov av lokaler för information, toaletter och motsvarande.
- nedbrunnen eller av eldsvåda förstörd befintlig byggnad får ersättas med likvärdig byggnad.

Undantag från föreskrifterna får ske vid:

- Reparationer och underhållsröjningar av befintliga luftledningar.
- Markarbeten för dragning av markkabel.
- Underhåll av fyrarna samt dragning av elledningar.

Det kan gälla vissa röjningar eller fordonstrafik. Markskador ska så långt möjligt undvikas. Samråd skall om möjligt ske med naturvårdsförvaltaren innan arbetet påbörjas. I annat fall skall samråd ske i efterhand.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång inom området

Naturvårdsförvaltaren har rätt att:

1. märka ut reservatet.
2. sätta upp informationstavla på plats som anges i bifogad skötselplan.
3. utföra åtgärder såsom gallring och röjning enligt till beslutet hörande skötselplan.

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare är fastighetsenheten tillsammans med miljö- och hälsoskyddskontoret, Vänersborgs kommun.
2. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställs av Kommunfullmäktige, bilaga 3. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning.
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, buskar och ris.
3. plocka eller samla in växter, växtdelar eller tickor annat än i studiesyfte (undantag är bär och annan svamp än tickor).
4. insamla insekter eller andra djur eller på annat sätt avsiktligt störa djurlivet.
5. tälta eller uppföra vindskydd.
6. göra upp eld annat än på av naturvårdsförvaltaren anvisad plats.
7. medföra okopplad hund eller annat husdjur.
8. utan tillstånd av naturvårdsförvaltaren anordna snitslade eller på annat sätt markerade spår eller orienteringskontroller.
9. sätta upp tavla, plakat, affisch eller liknande.
10. framföra motordrivet fordon eller parkera utanför anvisade vägar och parkeringsplatser (undantag för särskilda åtgärder i samband med kabeldragningar eller fyrarnas underhåll)

För naturreservatet gäller utöver föreskrifterna ovan även strandskydd enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken.

Ovanstående föreskrifter skall efter erforderliga samråd med naturvårdsförvaltaren ej utgöra hinder för verksamhet eller anläggning som behövs för totalförsvaret.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan Kommunfullmäktige i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Administrativa data

Namn:	Dalbobergens naturreservat
Kommun:	Vänersborgs kommun
Areal:	71,2 ha
Fastigheter och ägare:	Djupedalen 2:1, Vänersborgs kommun
Naturvårdsförvaltare:	Vänersborgs kommun

Beskrivning av naturreservatet

Naturbeskrivning

Området domineras av lövträd och i strandområdena av klibbal- och ekskogar. På de mest bergiga områdena bildar eken s k krattekskogar. Krattekskogarna övergår successivt till tallskogar på de torrare högpartierna. Genom området skär små bäckraviner med ek och hassel. Gran planterades in i området för drygt 100 år sedan.

Friluftsliv

Genom hela området löper välanlagda stigar och den s k Dalbostigen sträcker sig längs hela strandlinjen. Här och var utmed stigen är utsikten över Vänern fantastisk. Området har stor betydelse som ett ströv- och motionsområde och är ett omtyckt utflyktsmål från såväl land som sjösidan. Inom och angränsande till området finns 65 parkeringsplatser.

Markhistoria

Dalbobergen har sedan 1660 års riksdag ägts av Vänersborgs stad genom byte i en kunglig resolution. Fram till mitten på 1800-talet utnyttjades särskilt den södra delen hårt för svedjebruk och betesdrift vilket gav upphov till ett landskap präglat av ljunghedar. Den norra delen bestod mestadels av ekskog. I den nordligaste delen av reservatsområdet låg i mitten av 1800-talet två små torp med omgivande åkrar och ekhagar. Grunderna efter ett av torpen finns kvar.

År 1865 upprättades en skogsbruksplan för Dalbobergen där främst den gamla inägomarken kring torpen och de bördigare partier planterades med gran. Under de senaste decennierna har skogsskötseln haft en natur- och friluftsinriktning.

Bebyggelse och anläggningar

Sju byggnader ligger inom området. Bastungens fyr med tillhörande förrådsbyggnad och vid Stora Grönvik en friluftsstuga med förrådsbyggnad. På fastigheten Djupedalén 1:2 har SGU nyligen avvecklat ett bränslelager som inrymts i ett bergrum i området.

Planeringsbakgrund

Riksintressen m.m.

Området innefattas av de särskilda hushållningsbestämmelser för mark och vatten som anges i 4 kap 2 § miljöbalken. Inom sådana områden skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Kommunal översiktsplan

I översiktsplanen för Vänersborgs kommun (antagen av kommunfullmäktige 1991-02-26, § 14) ingår området som rekreationsområde. Här anges att "Området har goda förutsättningar att utvecklas och dess värde för det rörliga friluftslivet skall bibehållas. Strandområdena äger en botanisk rik ädellövskog med många sårbara och sällsynta växter".

Översiktsplanens rekommendationer är att ny bebyggelse och anläggningar medges endast för det rörliga friluftslivets behov. Skogsbruket skall ta särskilt stor hänsyn till områdets betydelse som friluftsområde och till förekomst av botaniskt rika lövskogar. Dikning bör ej tillåtas.

Befintliga områdesskydd

I området råder utvidgat strandskydd till 300m från strandlinjen enligt 7 kap. 14 § miljöbalken. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Behov och motiv för skydd

Området med dess mångformighet av strandnära lövskog, tallhällmarker och kuperade karaktär, skapar många livsmiljöer som hyser många hotade och missgynnade arter. Området ligger även mycket strategiskt till. Det nås utan bil av många människor, både stadsbor och besökare vid Ursands camping. Genom att skydda området säkerställer man allmänhetens tillgång till detta unika, tätortsnära naturområde. Det nära läget till bebyggelse kan på sikt utgöra ett hot. Att skydda området ger också goda möjligheter att bevara och utveckla områdets naturvärden.

Med hänsyn till områdets höga naturvärden och med hänsyn till reservatets syften kommer pågående markanvändning att försvåras och ett reservatsförordnande erfordras.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Ärendets handläggning

Dalbobergen har länge varit med i diskussionerna över områden i kommunen som borde skyddas som naturreservat. Att avsätta Dalbobergen som naturreservat föreslås i de mål för Agenda 21, som kommunfullmäktige antog 1997-12-16, § 93. En motion har också påtalat vikten av att avsätta skogsreservat i kommunen. Miljö- och hälsoskyddskontoret har därefter arbetat med att ta fram ett förslag till beslut.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Sveriges Geologiska Undersökningar, Telia AB, Vänersborgs motorbåtsklubb och Friluftsrådet. Förslaget till naturreservat har även skickats ut för kännedom och eventuellt yttrande enligt sändlista (se bilaga 4).

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

Eftersom vindfällerna och stormskadad skog kommer att lämnas kvar i området kommer Vänersborgs kommun, som markägare, att även i fortsättningen ha ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen efter reservatsbildningen.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Vänersborgs kommun med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Vänersborgs kommun helt eller delvis upphäva detta beslut. Om regeringen har förklarat reservatet som ett särskilt skyddsområde enligt rådets direktiv 79/409/EEG senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/49/EG, får beslut om att helt eller delvis upphäva områdesskydd, om dispens från skyddsföreskrifter eller om tillstånd enligt sådana föreskrifter inte meddelas utan regeringens tillåtelse. Detta gäller inte om det är uppenbart att verksamheten inte kommer att orsaka mer än obetydlig skada på områdets naturvärden samt obetydligt hindra det rörliga friluftslivet.

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen, se bilaga 5.

Kopia till

Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet
Länsstyrelsen i Västra Götaland
Lantmäterimyndigheten
Skogsvårdsstyrelsen, Box 343, 503 11 BORÅS
SGU
Sjöfartsverket
Väghållningsmyndighet

Dalbobergens
naturreservat i
Vänersborgs kommun

--- Gräns för
naturreservatet

Skala 1:100000
200 0 200 meter

Beslut om naturreservat enligt
7 kap 4 § miljöbalken.

Datum 2002-11-19

Den här karta utgår utifrån utdrag ur GSD
Fastighetskarten. Lantmäteriet 2000.
1:2000/2020.
Kartblad 860j och 861j.